

Yttrande

2009-05-18

Dnr: 36-2009

Till: Kulturdepartementet

103 33 Stockholm

Remissinstans: Forum för levande historia

Synpunkter på Kulturutredningens betänkande (SOU 2009:16)

Forum för levande historia har valt att bara lämna yttrande på frågor i utredningen som direkt berör myndighetens verksamhet.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis är det Forum för levande historias (FLH) bedömning att mycket av det som förs fram i Kulturutredningen också präglar den verksamhet som bedrivs inom ramen för myndigheten. Samtidighet, relevans, ett omfattande samarbete med civilsamhället och regionalt samarbete är nyckelord som bildar basen för den verksamhet som bedrivs på Forum för levande historia. Vi tror därför att en del av den metodutveckling som FLH bedrivit kan vara till gagn för den nya politiken.

Dock vill vi också påpeka att den verksamhet som bedrivs på FLH inte helt lätt kan integreras i den nya föreslagna sfären. Det finns avsevärda skillnader i vår verksamhet och den verksamhet som bedrivs av de institutioner som främst berörs av det nya förslaget. Detta är också viktigt att beakta i arbetet med den nya kulturpolitiken så att FLH:s särart och specifika verksamhet kan bevaras.

Mål för kulturpolitiken (Kapitel 8)

Forum för levande historias verksamhet tar sin utgångspunkt i Förintelsen och andra brott mot mänskligheten. Uppdraget är att sprida kunskap och skapa känslomässig insikt, för att främja demokrati, yttrandefrihet och alla människors lika värde. Därmed kan verksamheten ses som en brygga till den föreslagna portalparagrafen.

Samspel med civilsamhälle och fortbildning (Kapitel 9)

Vad gäller utredningens förslag om ett ökat samspel mellan kulturinstitutionerna och civilsamhället vill FLH poängtera att ett sådant arbete redan i hög omfattning bedrivs av myndigheten. Våra kontakter med organisationer utanför myndighets- och institutionssfären är mångfaldiga, samarbeten sker på både lokal och regional nivå. Vi arbetar också tillsammans med ett flertal bildningsförbund för att ytterligare ge möjlighet till att sprida och fördjupa frågeställningarna FLH arbetar med.

Kulturpolitiken som aspektpolitik – samspelet med andra samhällsområden (Kapitel 10)

Det är glädjande att konstatera att utredningen lyfter fram det sektorsövergripande arbetssätt som FLH redan nu har valt att prioritera. FLH bedriver sedan starten 2003 ett mycket omfattande samarbete med relevanta forskningsinstitutioner. Det sker både genom att vi sprider vetenskapliga arbeten men också genom att lyfta fram nya forskningsfält som tidigare kanske inte varit i fokus för forskningsinsatser. Vår dialog med universitet och högskolor är mycket betydelsefull. Den ger FLH den kunskap och vetenskapliga förankring som är avgörande för FLH:s trovärdighet.

FLH bedriver också sedan starten ett mycket omfattande samarbete med undervisningssektorn. Stora delar av vår verksamhet integreras i skolans arbete. En stor del av vår verksamhet vänder sig direkt till elever och yrkesverksamma lärare. Vi arbetar brett med allt från kompetensutveckling för lärare till att elever får reflektera över våra frågor genom konstnärliga uttryck.

En sfär för frågor om samtid, historia och livsmiljö (Kapitel 16)

Återigen är det glädjande att konstatera att FLH:s arbetssätt stämmer väl överens med flera av de förslag som utredningen lyfter fram. T.ex. arbetar FLH sektorsövergripande både med utbildnings- och forskningsområdet; omfattande samarbeten med civilsamhället har redan genomförts. Vidare arbetar FLH mycket med regionala aktörer och har också ett tydligt internationellt engagemang. Många kulturinstitutioner kämpar idag med att uppfattas som relevanta och aktuella utifrån sitt kulturarvsuppdrag, och här kanske FLH kan spela en viktig roll. FLH arbetar sedan starten med att knyta ihop historien med frågor i vårt eget samhälle.

Det är därför FLH:s förhoppning att våra arbetsätt och metodik också kan fungera som en inspirationskälla för utgångspunkterna i den föreslagna kulturpolitiken.

FLH känner viss tveksamhet inför det nya förslaget. Eftersom vår verksamhet är så pass särpräglad vill FLH anföra risken att myndigheten i viss mån marginaliseras i den föreslagna strukturen. FLH:s plats i den nya sfären bör tydliggöras. I utredningen tas behovet av förändring av små myndigheter upp och detta kan komma att påverka vårt uppdrag och roll. Den dialog som finns mellan departement och myndighet anser vi vara betydelsefull. FLH ser anledning att noga överväga dessa aspekter innan beslut om ny organisation och struktur fattas.

FLH är positiva till att en ny Museikoordinatsfunktion införs som kan vara behjälplig i etablerandet av mer samarbete mellan institutionerna. FLH välkomnar en process för att skapa effektiviseringsvinster, genom att utveckla ett gemensamt administrativt samarbete för IT, löner och fakturering som föreslås i *Kraftsamling! – museisamverkan ger resultat* (SOU 2009:15).

Kulturinstitutionerna (Kapitel 19)

Långsiktigt och strategiskt arbete är centralt för Forum för levande historias verksamhet. FLH är positiva till utredningens förslag om att kulturinstitutionerna ska styras genom fleråriga verksamhetskontrakt. Vi uppskattar även utredningens förslag om att regeringens roll blir mer strategisk. FLH anser att det leder till mer självständighet och ökar möjligheterna till mer strategiskt arbete med utvecklingsfrågor.

Institutionell hemvist för den romska kulturen (Kapitel 19.4)

Forum för levande historia är mycket positiva till att en översyn initieras i samråd med de romska minoriteternas organisationer. Forum för levande historia har sedan starten 2003 arbetat för att sprida kunskap om antiziganism t.ex. genom rapporter, en seriebok för unga på svenska och romani och utställningar. Arbetet sker i nära samverkan med romska aktörer. FLH vill betona att det finns flera grupperingar inom den romska kulturen och att de bör ges plats i den föreslagna institutionella hemvisten. FLH bistår gärna som bollplank i diskussionerna om institutionell hemvist för den romska kulturen.

Stockholm 2009-05-18

Eskil Franck

Överintendent Forum för levande historia